

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Innovationscenter for Økologisk Landbrug – indsatser indenfor økologiske forsøg mv.

Skejby d. 22. marts 2022, informationsmøde for forældre

Tove Mariegaard Pedersen og Inger Bertelsen, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Introduktion

- Præsentation af Innovationscenter for Økologisk Landbrug
- Økologiske markforsøg - fokusområder
- Økologiske sortsforsøg og værdiafprøvning
- Ønsker til sortsegenskaber i økologisk dyrkning
- Udvikling i økologisk produktionsareal

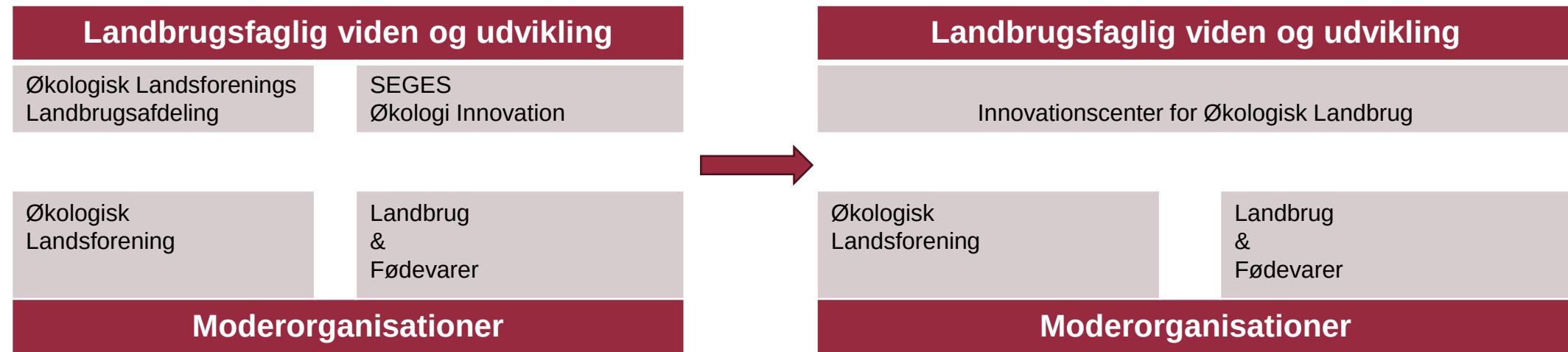
Innovationscenter for Økologisk Landbrug

- Etableret 1. oktober 2021
- Samler Økologisk Landsforenings landbrugsafdeling og SEGES Økologi Innovation

Innovationscentrets formål

Selskabets formål er med udgangspunkt i de globale økologiske principper og FN's 17 verdensmål at drive forskning, forsøg og udvikling inden for økologi samt indsamle og formidle viden om økologi for at skabe udvikling til gavn for jordbrugssektoren på teknisk, økonomisk og miljømæssigt optimal vis i overensstemmelse med god forskningsskik og uafhængigt af andre interesser.

Bestyrelse

Helle Borup Friberg
Bestyrelsesformand

Direktør i Økologisk Landsforening

Brian Fruergaard Roed
Næstformand

Landmand

Ejnar Schultz
Bestyrelsesmedlem

Direktør i SEGES

Hans Erik Jørgensen
Bestyrelsesmedlem

Formand i Landbrug & Fødevarer
Økologi

Jakob Sehested
Bestyrelsesmedlem

Centerleder i ICROFS

Lisbeth Frank Hansen
Bestyrelsesmedlem

Økologikonsulent

Ole Nørby
Bestyrelsesmedlem

Landmand

Per Kølster
Bestyrelsesmedlem

Formand i Økologisk Landsforening

Tom Heron
Bestyrelsesmedlem

Direktør for bæredygtighed, NIRAS

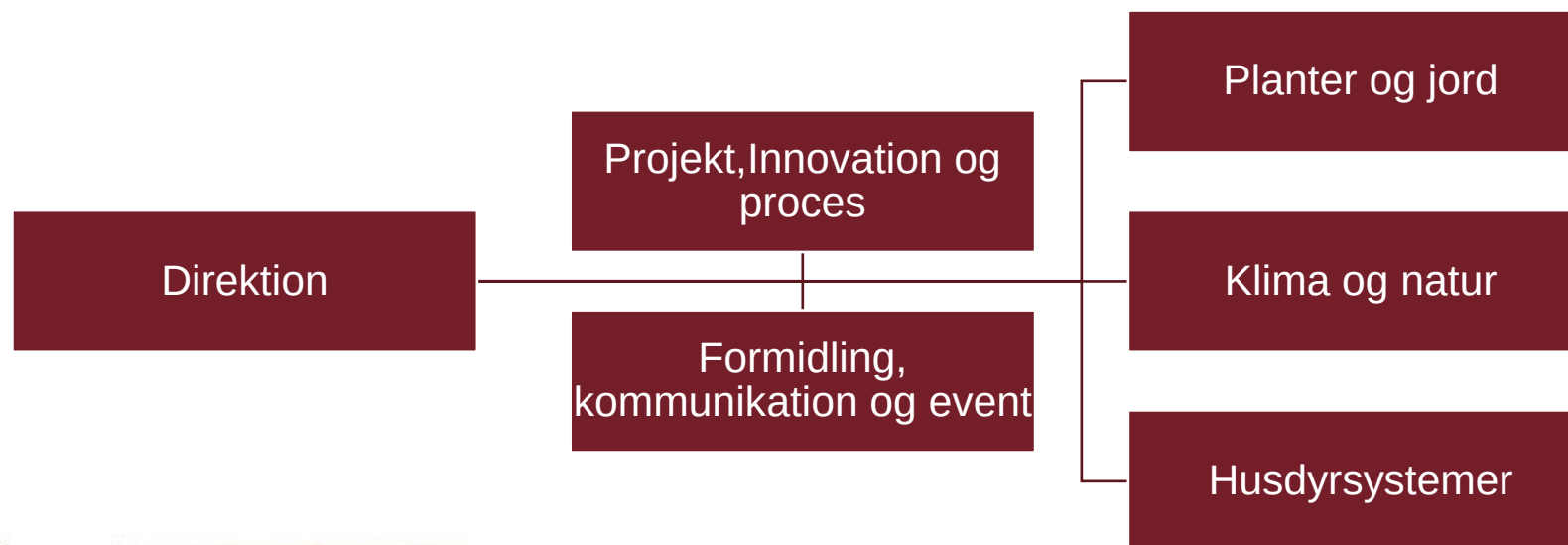

Kirsten Lund
Fagekspert

Økologichef, Landbrug & Fødevarer

Organisering i Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Direktion

Kirsten Holst Sørensen
Adm. direktør

Peder Bligaard
Vicedirektør

Samarbejdsrelationer

Faglige fokusområder

Biodiversitet, udnyttelse af spildprodukter samt jordfrugtbarhed. Vi vil **arbejde holistisk og vha. videnskabelige arbejdsmetoder** sikre udvikling af reproducerbare løsninger

Klima ses i et helheds-/cirkulært-/bæredygtigheds-perspektiv. F.eks. spiller dyr i naturen en væsentlig rolle i et cirkulært system udover kun at være en fødevare

Afprøvning af sorter, **dyrkningsformer og nye arter** under danske forhold – både fokus på planter til konsum og foder

- **Udvikling af produktionssystemer** f.eks. skovlandbrug, sribedyrkning, regenerativt, samdyrkning af plantebaseret til konsum – alt sammen cirkulært med fokus på recirkulering

- Mulighed for at arbejde med **evidensbaserede afprøvninger**, øko-demoer og egentligt forsøgsarbejde

- **Dyrevelfærd** i alle produktionsgrene
- **Selvforsyning** – dansk produceret foder
- **Generationsskifte**

Vi udvikler fremtidens økologiske landbrug

Innovationscenter for Økologisk Landbrug udvikler ny viden og løsninger til landmænd og rådgivere. Sammen udvikler vi et mere bæredygtigt landbrug.

[Om os](#)

Følg Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Brug linket eller scan QR-koden

 Følg os på YouTube

www.youtube.com/channel/UChaRzvJDUN89idgi-2ROhyA

 Følg os på Instagram

www.instagram.com/derforlandmand

Brug linket eller scan QR-koden

 Modtag vores nyhedsbrev

icoel.dk/nyhedsbrev

 Følg os på Facebook

www.facebook.com/icoel.dk

Økologiske landsforsøg

- Landsforsøgene® ejes af SEGES Innovation P/S
- ICOEL står for økologiske forsøg

Inger Bertelsen
+45 40 34 21 71
iber@icoel.dk

Casper Laursen
+45 30 26 06 56
casl@icoel.dk

Lars Egelund Olsen
+45 40 62 25 65
lols@icoel.dk

Tove Mariegaard Pedersen
+45 40 25 63 33
tove@icoel.dk

Anna Borum
+45 21 67 65 33
abor@icoel.dk

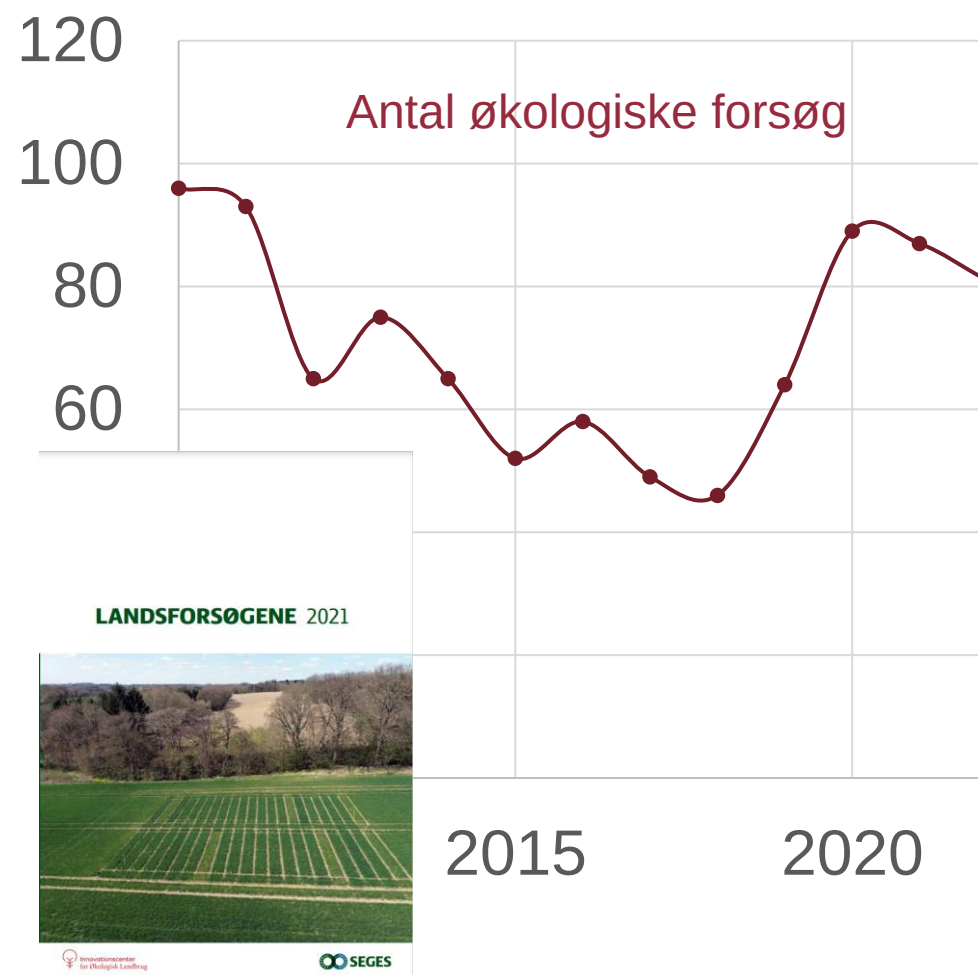

Malte Nybo Andersen
+45 61 97 49 08
mnya@icoel.dk

Økologiske markforsøg til udvikling af økologien

- Evidensbaseret forsøgsviden
- Fagligt økologisk forsøgsudvalg
- Gennemføres i samarbejde med Teknologisk Institut og DLBR forsøgsenhederne
- Formidling
 - Landsforsøgene 2021 og tidligere år
 - Markvandring i forsøgene
 - Artikler i fagblade
 - Indarbejdes i rådgivningen f.eks. Dyrkningsvejledninger

Indsatsområder 2019-2022

1. Næringsstofforsyning til forårssåede afgrøder og rettidig såning
2. Økologisk vinterraps – forbedret næringsforsyning
 - Gødskning med gylle og svovl
 - Samsåning med bælgplanter, der fryser væk
3. Majs – sikker start af afgrøden
 - Priming af frø og tidlighed af majssorter
 - Placering af gylle ved såning
4. Ukrudt – biologi og mekanisk renholdelse
5. Alternativer i kornproduktionen
 - Efterårssået vårhvede, vårtriticale og vårrug
 - Flerårigt hvede Kernza®
6. Efterafgrøder – etableringssikkerhed

Indsatsområder 2022-2025

Foto: Inger Bertelsen

1. Optimering af hvededyrkning
 - Efterårssået vårhvede
 - Mellemafgrøder, gødskningsstrategier i vår- og vinterhvede
2. Efterafgrødeplatform til sikker etablering
 - Nye og kendte arter
 - Såtidspunkt, teknik
3. Maksimalt sædskiftemæssigt udbytte af bælgssæd
 - Næringsstoffer, podning, eftervirkning
4. Kløvergræs – protein og kvælstof
 - Udlæg i dæksæd af bælgplanter, eftervirkning
5. Strategi mod særligt besværligt frøukrudt
 - Afgrødevalg, såtid

Bælgsæd til fødevarer

- Sorter og typer af ærter
- Sorter af hestebønne
- Sorter af lupin med lavt indhold af alkaloid
- Såtid i linser i flere typer
- Udsædsmængde i kikært – to typer

Økologiske sortsforsøg

Forsøgene

- Fire lokaliteter, geografisk spredning
- Økologiske forsøgsarealer
- Planteavlsbedrifter, lavt kvælstofniveau
- Registrering af tidlig jorddækning fra drone, højde, ukrudtsdækning, sygdomme og skadedyr mv.
- Deltagelse i konventionelle obs-parceller
- Hurtig resultat formidling

SortInfo

Forsøgsomfang, forår 2021

- Vårbyg – sortsforsøg og værdiafprøvning, inkl. mulighed for maltningsanalyse, 9 sorter
- Havre – sortsforsøg, 2 sorter
- Vårhvede – værdiafprøvning, Tystofte laver kvalitetsanalyser, 1 sort
- Pris for deltagelse vårsæd 22.000 kr. – rabat ved mange tilmeldte sorter.

I princippet kan der laves forsøg indenfor alle arter, hvis der er tilstrækkelig efterspørgsel

www.OrganicXseeds.dk – tilgængelighed af økologisk udsæd

Eksempel:

organicXseeds

Søg efter

Afgrøde: raps

⬇

Raps

Brassica napus L. (partim)

Historik

5

Sortsgruppe	Tilbud	Klassifikation	
➡ Foderraps	1	Til bekræftelse	
➡ Mikrogrønt/spirer	0	Individuel tilladelse	
⬇ Vinterraps	4	Individuel tilladelse	
Sort, Selektion	Tilbud	Kan leveres til	Historik
➡ Akela	1	Global for Denmark	
➡ Butterfly Specielle funktioner: Velegnet til danske forhold	2	Global for Denmark	
➡ Randy	1	Global for Denmark	
➡ Vårraps	0	Til bekræftelse	

Vis også ikke-tilgængelige tilbud

Sortsegenskaber til økologisk dyrkning

Vinterraps

Vigtig(s)t med rettidighed og godt såbed

- Hurtig vækst i efteråret – ukrudtskonkurrenceevne
- Hybridsorter foretrækkes af flere økologiske landmænd pga. kraftigere vækst (ikke økologisk udsæd)
- Linjesorter kan også anvendes - tidligere såning en mulighed. Radrensning til ukrudtskontrol.
- Skulpeopspringningsresistens (forebygger spildraps)
- Blomstringstidspunkt (glimmerbøsser)
- Vinterfasthed, sundhed..

Sortsegenskaber til økologisk dyrkning

Majs

- Større krav til tidlighed end i konventionel dyrkning
 - Senere såning for at undgå dårlig fremspiring
 - Langsommere vækst på grund af fravær af startgødning
- Tidlig og god dækning af jorden
- Større krav til spireevne (koldtest), vitalitet og frøstørrelse

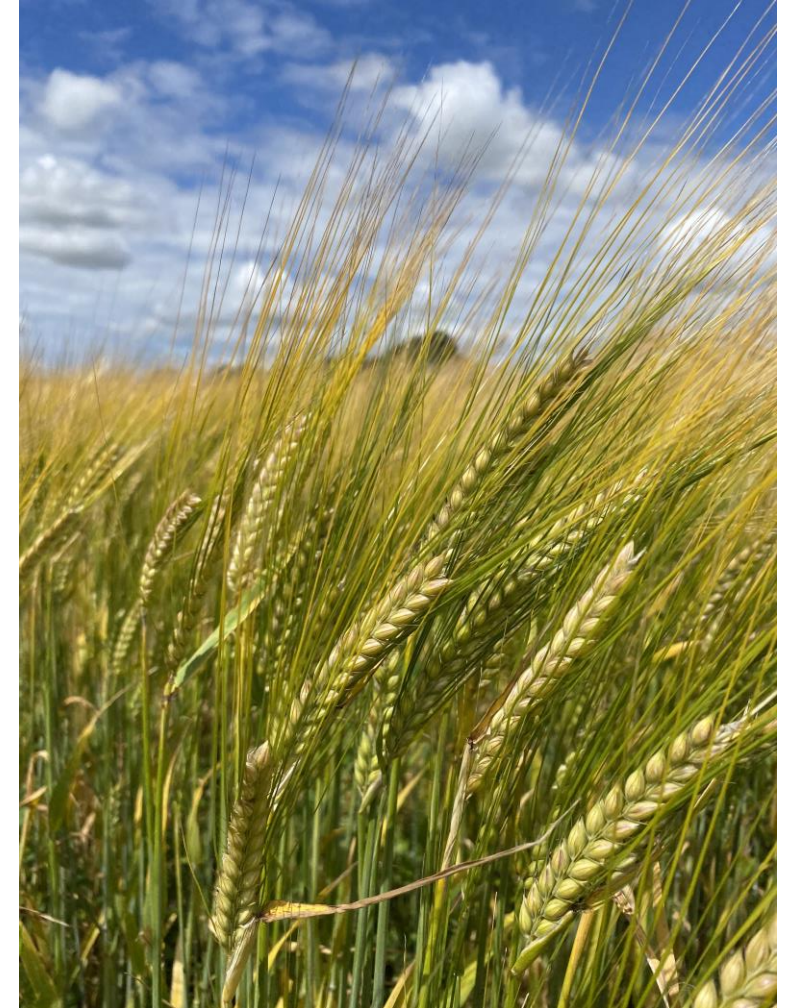
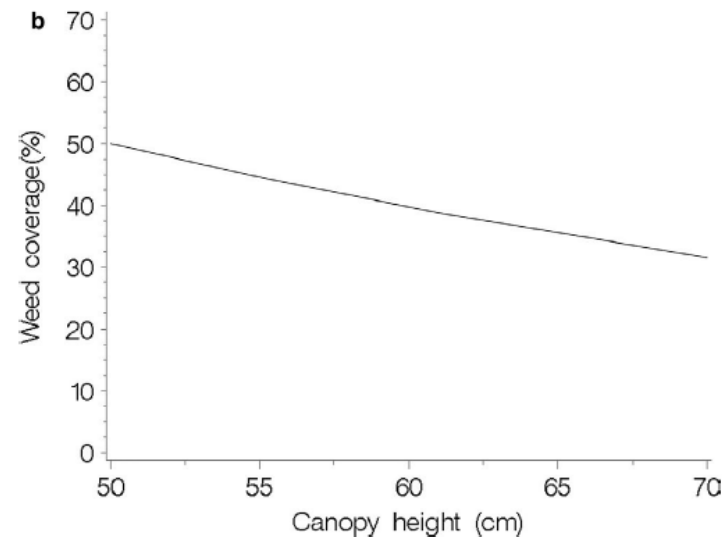
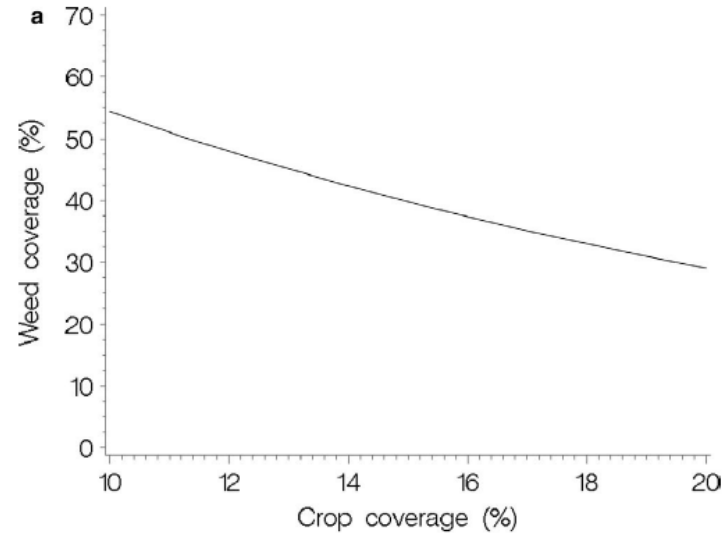

Foto: Inger Bertelsen

Sortsegenskaber til økologisk dyrkning

Vårbyg

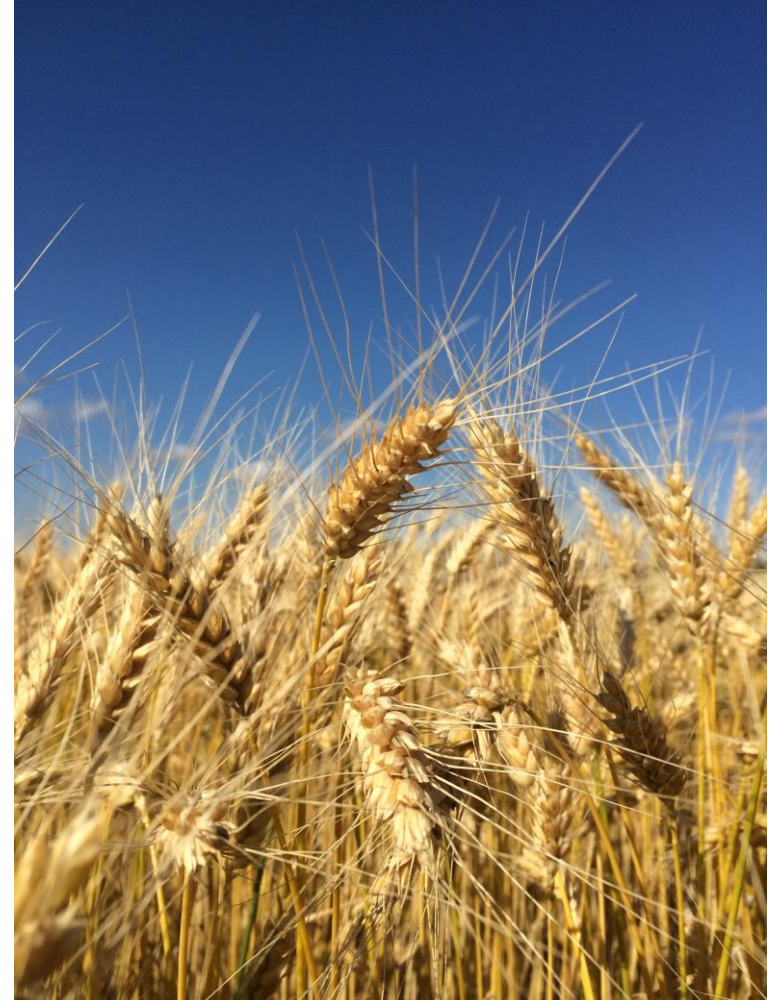
- Der mangler gode maltbygssorter egnet til økologisk dyrkning med god ukrudtskonkurrenceevne
- Ukrudtskonkurrenceevne:
 - tidlig dækning af jorden
 - plantehøjde

Sortsegenskaber til økologisk dyrkning

Vinterhvede

- Bagekvalitet - vårhvede udfordret af bygfluelarver
- Sygdomsresistens (særligt gulrust)
- Højde - ukrudtskonkurrence, stråstivhed
- Kraftig efterårsvækst pga. sen såning

Vinterbyg i økologisk dyrkning

Vinterbyg

- Kan være vanskelig i økologisk dyrkning

Ulemper:

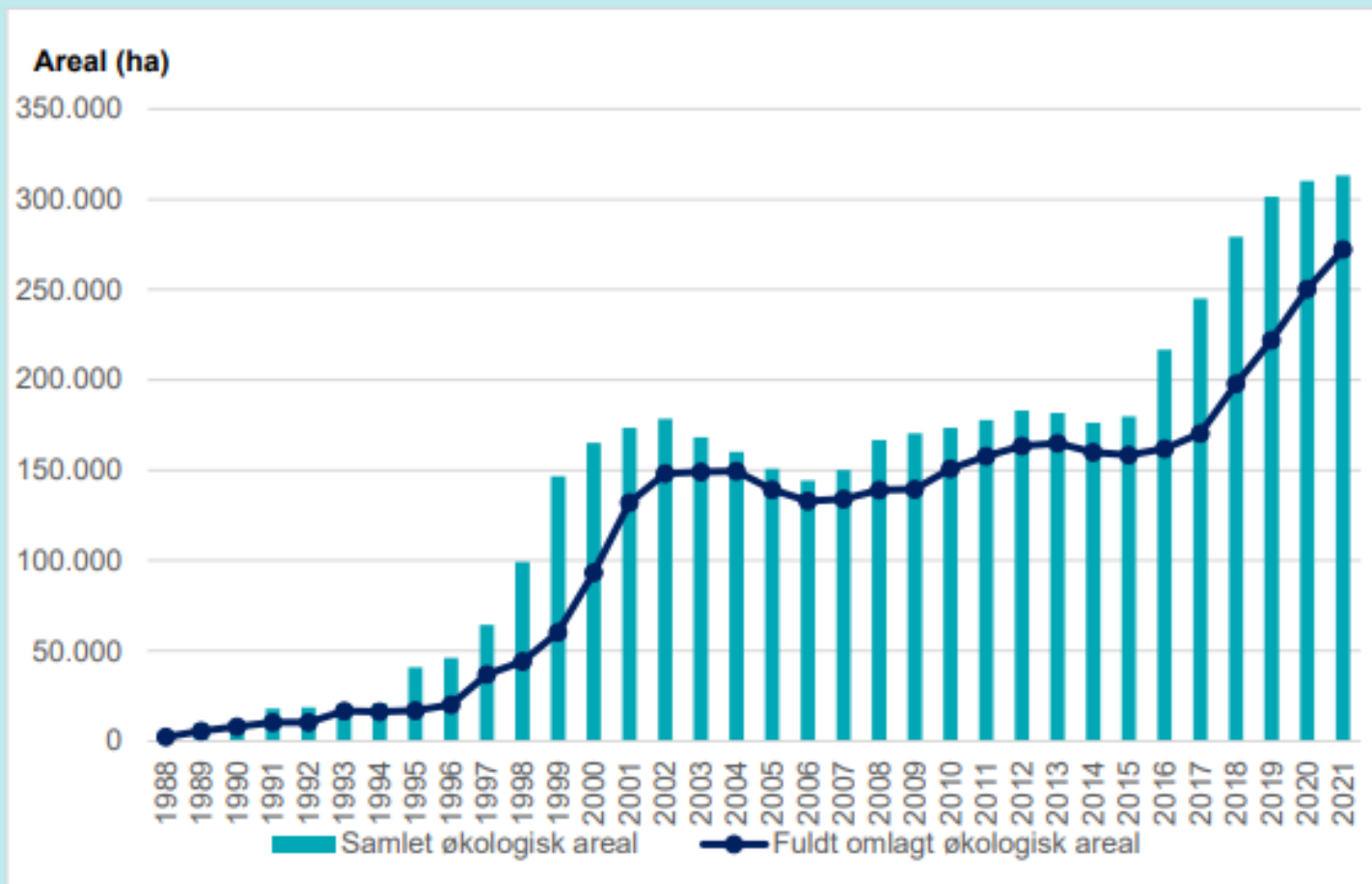
- Svag konkurrenceevne, følsom overfor ukrudtsharvning forår
- Sygdomme kan være en udfordring
- Følsom overfor manganmangel
- Gødningsbehov i tidligt forår

Fordele:

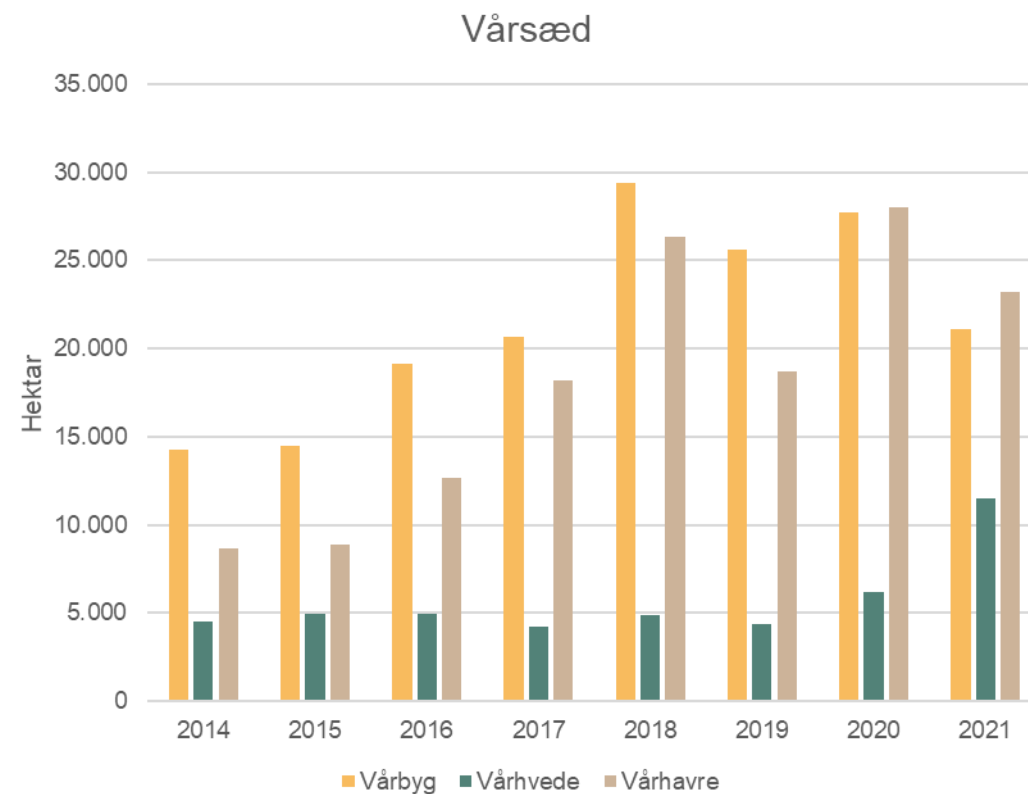
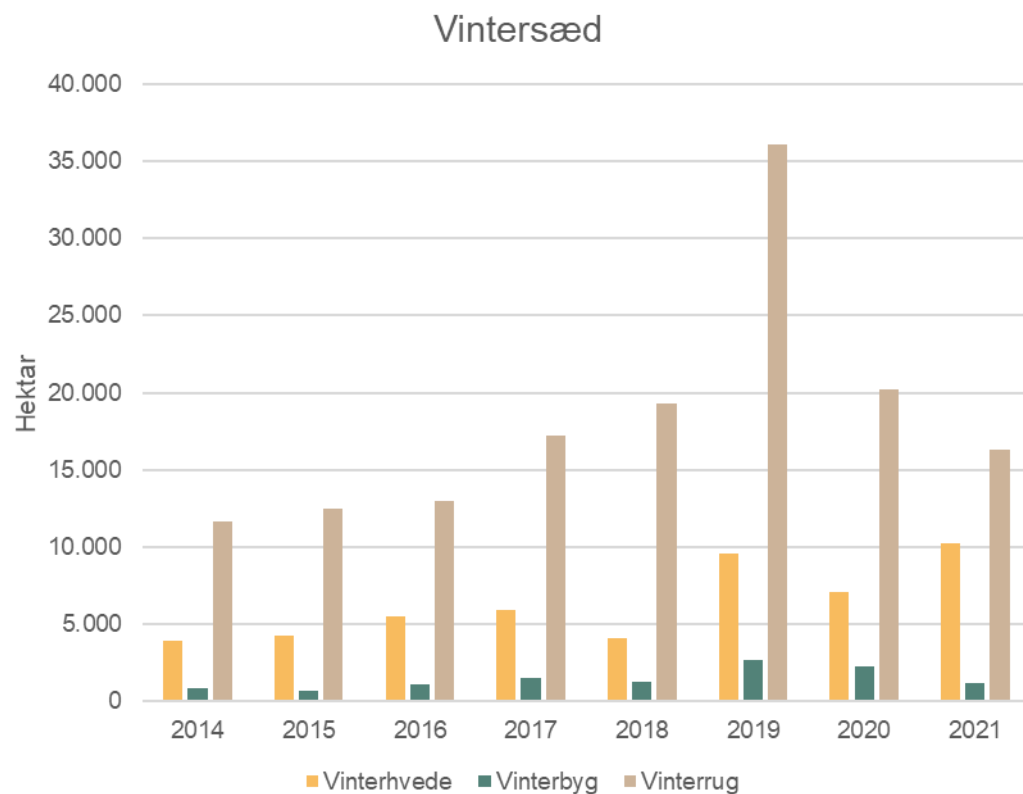
- Tidlig høst – nemmere at lykkes med efterafgrøder og vinterraps
- Større råderum i høst

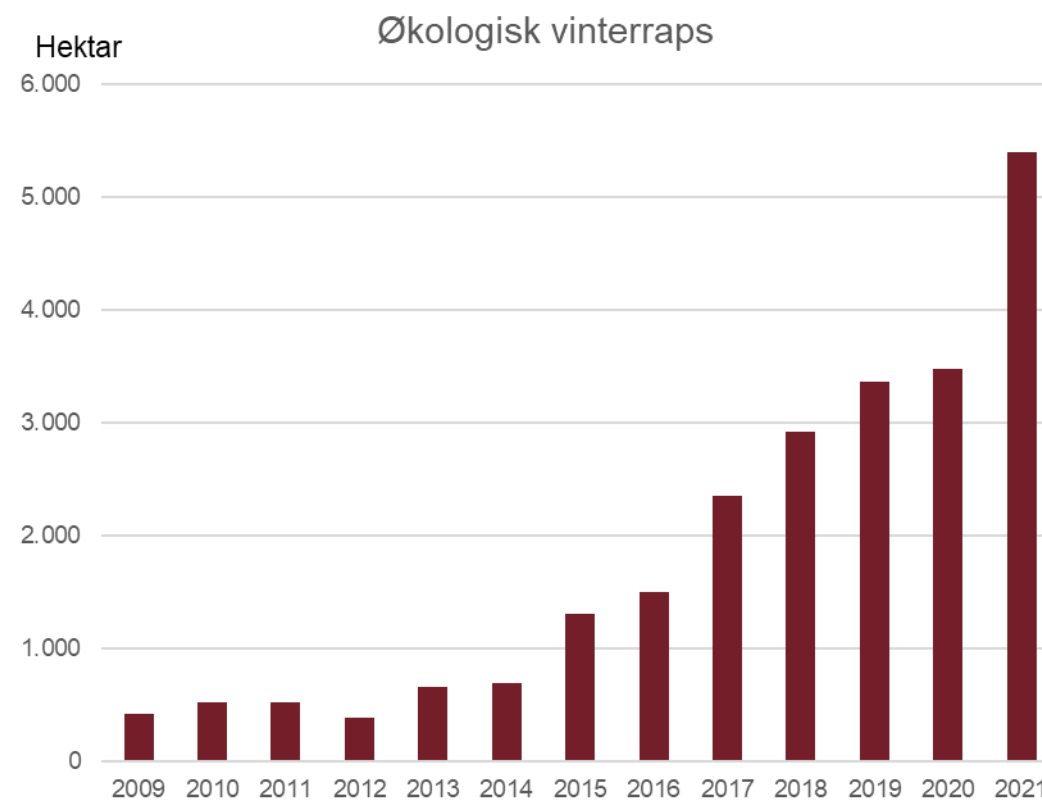
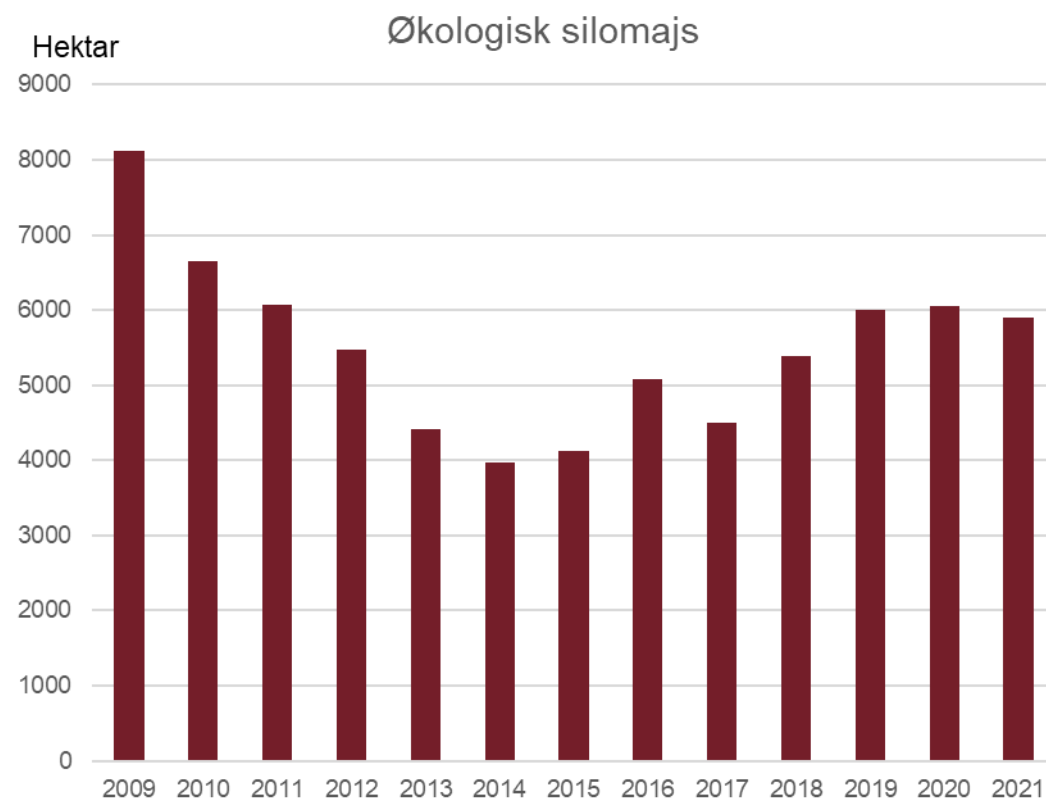
FIGUR 1. Udvikling i økologiske bedrífers indberettede produktionsareal med angivelse af fuldt omlagt økologisk areal for perioden 1989-2021

Arealudvikling

Arealudvikling

Arealudvikling

